Ulkoasiainministeriö NEUVOSTORAPORTTI UM2017-00037

POL-30 Lee Stefan(UM) 19.01.2017

Asia
Ulkoasiainneuvosto 16.1.2017;yhteenvetoraportti

Kokous
Ulkoasiainneuvosto 16.01.2017 - 16.01.2017

Käytiin yleiskeskustelu alkuvuoden keskeisistä ulkosuhdeaiheista. Esille nousivat mm. USA:n tuleva hallinto, Libya, Egypti, Kyproksen jälleenyhdistämisestä käydyt neuvottelut, Ukraina ja Länsi-Balkan.

Käytiin keskustelu EU:n roolista Syyrian poliittisessa prosessissa Venäjän, Turkin ja Iranin toimien valossa.

Lounaskeskustelussa käsiteltiin Lähi-idän rauhanprosessia. Hyväksyttiin Libanonia koskevat päätelmät.

Kokouksen avaus

Kokouksen aluksi käytiin yleiskeskustelu alkuvuoden keskeisistä ulkosuhdeaiheista. Esille nousivat mm. EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategian toimeenpano turvallisuuden ja puolustuksen alalla, USA:n tulevan umin kutsuminen ulkoasiainneuvostoon, Libya, Egypti, Kyproksen jälleenyhdistymisneuvottelut, Marokko, Ukraina ja Länsi-Balkan.

Todettiin, että maaliskuun Eurooppa-neuvostolle raportoidaan etenemisessä turvallisuuden ja puolustuksen alalla, ja tämän aiheen valmistelut otetaan ulkoasiainneuvoston agendalle maaliskuussa ulkoministerien ja puolustusministerien yhteiskokouksessa.

Todettiin, että Kyproksen jälleenyhdistymisneuvotteluissa tapahtunut edistys on rohkaisevaa ja pyrkimyksiä on tuettava kaikin keinoin ml. taloudellisesti. Keskustelut jatkuvat 18.1.

Todettiin, että Länsi-Balkanin osalta on nähty kehitystä eri suuntiin. Katsottiin, että Länsi-Balkan-fokus on pidettävä unionissa vahvana.

Nostettiin esiin EU:n tuomioistuimen 21.12.2016 antama ratkaisu Polisario vs. EU:n neuvosto – oikeustapaus. Ratkaisun mukaan EU:n ja Marokon välinen maatalous- ja kalastustuotteita koskeva kauppaa vapauttava sopimus pysyy voimassa.

Tulevan helmikuun 2017 ulkoasiainneuvoston valmistelujen osalta todettiin, että asialistalle nostetaan Libya ja Egypti. Ukrainaa on tarkoitus käsitellä lähiaikoina UAN:ssa. Assosiaatiosopimuksen ratifiointia sekä viisumivapauden aloittamista kohti on edetty.

Ulkoministeri Soini kertoi Turkkia koskevista arvioistaan tuoreen Ankaran vierailunsa (10.-12.1.2017) pohjalta.

Syyria

Todettiin Venäjän, Turkin ja Iranin toimien tulitauon aikaansaamiseksi tuoneen Syyrian tilanteeseen uuden elementin. EU tukee aikaansaatua tulitaukoa, jonka myötä väkivaltaisuudet saataisiin päättymään, humanitaarinen apu perille ja YK:n johtamat rauhanneuvottelut käyntiin Genevessä YKTN pl 2254:n ja Geneven kommunikean pohjalta.

Venäjän, Turkin ja Iranin tulitaukoaloitetta pidettiin hyvänä, mutta Astanan kokouksen suhteen esitettiin epäileviä näkemyksiä. Keskustelussa vallitsi yksimielisyys siitä, että poliittisen prosessin on oltava YK-johtoinen ja Astanan kokouksen on tuettava Geneven prosessia. Esitettiin, että Syyria pidetään UAN:n agendalla toistaiseksi pysyvästi.

Useat jäsenmaat kiittivät huhtikuun alussa Brysselissä pidettäväksi kaavailtua konferenssia Syyrian tulevaisuudesta sekä korkean edustajan käymiä alueellisia vuoropuheluja. Keskusteluja Turkin kanssa pidettiin erityisen tärkeinä. Iranin roolia ratkaisussa pidettiin merkittävänä ja sen pyrkimys kasvattaa alueellista vaikutusvaltaansa tulisi huomioida paremmin EU:n politiikassa ja diplomatiassa. EU:n suoraa intressiä Syyrian konfliktin ratkaisuun korostettiin ja korostettiin EU:n roolia muutenkin kuin maksajana. Pidettiin myös tärkeänä, että EU määrittelee selkeät ehdot jälleenrakentamiselle.

Esillä oli myös paraikaa valmisteilla oleva EU:n Syyria-strategia, joka myös pohjustaa huhtikuun konferenssin valmisteluja.

Lähi-idän rauhanprosessi

Ministerien kesken käydyssä lounaskeskustelussa peräänkuulutettiin EU:n yhtenäisyyttä tilanteessa, jossa Pariisin 15.1. konferenssissa ja sen jälkipuinnissa EU:n erilaiset sisäiset painotukset Lähi-idän rauhanprosessin suhteen ovat nousseet pintaan. EU:n yhteisen peruskannan ml. kahden valtion ratkaisun välttämättömyydestä todettiin olevan selvä painotuseroista riippumatta.

A-kohdat

Neuvosto hyväksyi päätelmät Libanonista. Päätelmien tärkeimpänä viestinä on tuki Libanonin uudelle presidentille ja hallitukselle. Lisäksi niissä kiitetään Libanonia sen kantamasta pakolaistaakasta, vahvistetaan EU:n tuki sen vakaudelle, turvallisuudelle kehitykselle ja todetaan mm. UNIFILin merkitys rauhan turvaamisessa.

Suomen edustajat
Ulkoministeri Timo Soini

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	Syyria, UAN Ulkoasiainneuvosto, YUTP, Lähi-idän tilanne
Hoitaa	**UM**
Tiedoksi	EUE, OM, PE, PLM, SM, STM, TPK, VM, VNK